

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio X. Quomodò materiales actiones peccatorum subjiciantur
Providentiæ Divinæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

contra rationem, detestabile, & abominabile, eique convenient omnia prædicata essentialia, & passiones peccati, cum omnia sint in illius dedecus, & detestationem, & in laudem summi boni, quod est Deus. Secundò placere etiam Deo, quod peccatum à nulla voluntate possit amari, nisi per accidens propter bonum, cui conjungitur. Tertio, quod peccatum non possit fieri, nisi Deo præbente concursum generalem, & positivè volente permittere, & ordinante ad majorem suam gloriam. Quarto, quod non procedat à voluntate creata in quantum voluntas est à Deo, sed in quantum est ex nihilo. Probatur, quia hæc omnia maximè commendant bonum, cujus tanta est dignitas, ut bono indigeat etiam malum; ergo peccata sub his rationibus possunt esse, & sunt objecta complacentiæ divinæ, non absolutè, sed conditionaliter, & ex suppositione.

190. Conclusio 2. Deus sibi complacet in eo, quod malitia peccati sit pœna sui ipsius, & alterius peccati, sicque absolutè hæc concedi potest: *Deus vult, ut unum peccatum sit pœna alterius, & sui ipsius.* Non tamen absolutè potest concedi hæc: *Deus vult peccatum in quantum est pœna alterius.* Ita P. Ruiz de Volunt. Dei d. 26. sect. 5. num. 4. siquidem hæc sonat, Deum voluisse peccatum propter eum finem, ut esset pœna peccati; Deus autem hoc fine non vult peccatum, sed tantum vult illud permittere, intendens, ut pœna sit peccati; sic etiam communiter rejicitur illa: *Deus est causa peccati, ut est pœna alterius peccati.*

191. Quæres tamen hic: Utrùm hæc: *Deus peccatum vult*: logicè sit vera, quavis logicè falsa sit hæc: *Deus vult peccatum*? Affirmant aliqui, quatenus terminus appellans anteponitur, aut postponitur; sic enim Gabr. in 2. dist. 37. q. unica, art. 3. dub. 1. dicit veram esse hanc: *Deus peccatum facit*: licet falsa sit hæc: *Deus facit peccatum.* Negat tamen P. Ruiz proximè num. 7. Probat primò, quia licet id locum habeat quando anteponitur, aut postponitur terminus appellans, ut appellet supra materiale significatum termini appellati; non ita tamen, quando appellat supra formale, cujusmodi est prædicatum: *velle peccatum*; sive anteponatur, sive postponatur; Deus autem non potest velle formale peccatum. Secundò, quia dato, quod ex communi usu in hac: *Deus peccatum vult*: appelletur supra materiale peccati, adhuc talis propositio est falsa; falsò enim supponitur, Deum velle materiale actionem peccati, nisi secundum rationem communem actionis, quam Deus vult, ubicunque reperiatur, prout jam dicimus, & infra etiam dicemus, cum egerimus de prædefinitionibus divinis.

SECTIO X.

Quomodo materiales actiones peccatorum subiciantur Divinæ Providentiæ?

192. DVERTENDUM est, primò, modum, quo Providentia divina gubernat actiones materiales peccatorum, esse medium inter gubernationem aliarum creaturarum, & gubernationem malitiæ, sive formalis rationis peccati; siquidem cum utrâque in aliquo habet convenientiam. Secundò, præscientiam actionum materialium, sive sub esse possibilitatis, sive existentis, & veritatis contingentis, tam

absolutæ, quam conditionatæ futuritionis, convenire cum omnibus; siquidem nihil est, sive bonum, sive malum; positivum, aut negativum; necessarium, aut contingens, quod Scientiam divinam effugiat; alioqui non esset comprehensiva, si aliquid daretur cognoscibile, quod illa non cognosceret. Tertio, Volitionem divinam, quæ constat Providentia divina, ut diximus, quoad aliqua magis convenire cum modo providendi aliis creaturis simpliciter bonis; quoad aliqua tamen similiorem esse modo providendi, & gubernandi rationem formalem, sive malitiam peccati. Hoc posito.

Quæres 1. In quo conveniat Providentia actionum materialium peccatorum cum modo providendi cæteris creaturis simpliciter bonis? Primò convenit in eo, quod Providentia per se postulat offerre concursum paratum ad omnem actionem liberam, non excipiendo actiones materiales peccatorum, quem concursus Deus offert, suppositâ præscientiâ, quâ certissimè prænovit, quanam actiones, illo dato, forent eliciendæ, & positivè intendens concurrere ad omnem actionem, quæ actio est.

Secundò cõvenit in eo, quod Providentia divina per se postulat actualiter concurrere ad eas actiones ex suppositione, quod voluntas creata ad illas se determinet. Tertio in eo, quod voluntas creata, utpotè causa secunda, exigat per se concursus Causæ Primæ, sine quo non potest operari, quod est, materiale actionem peccati, sicut & alias, esse per se subjectam concursui Providentiæ divinæ, & ab illo quidditivè dependentem. Quarto in eo, quod qualibet differentia specifica, etiam contraria divinæ legi, continet essentialiter communem rationem entis, & actionis, consequenterque rationem illam, quæ per se respicitur à causalitate, ac Providentiâ divinâ.

Quæres 2. In quo Providentia materialium actionum peccatorum conveniat cum modo providendi, & gubernandi formalem rationem peccati? Primò convenit in eo, quod actio materialis quidditivè contraria divinæ legi, non est per divinam Providentiam per se volita, & intenta, neque Deus vult, ut voluntas creata tales volitiones, & operationes eliciat, neque ut existant; imò voluntate antecedente vult, & intendit, ut non fiant, neque existant. Secundò in eo, quod quando Deus vult concurrere ad materiale actionem peccati, non vult specificam differentiam actionis, quæ realiter, & quidditivè est contraria legi divinæ, sed abstrahit rationem communem volitionis, & actionis creatæ, & ad eam vult concurrere ubicunque reperiatur; & sic etiam vult cætera prædicata generalia, quæ ita possunt præcindi à malitiâ, ut hæc ex illis non sequatur necessariò; siquidem talia prædicata non repugnant essentialiter divinæ legi, nec rationi; nam quæ sic repugnant, Deus non vult, nisi quatenus vult generalia in differentiis contenta, quas vult permittere, & ad majora bona ordinare.

Tertio in eo, quod supposita præscientiâ Conditionali, quâ Deus prænovit, quanam peccatorum actiones elicerentur à qualibet voluntate, si sub talibus, aut talibus circumstantiis constitueretur, vult non has, sed illas tantum actiones permittere; nam Patres non solum ad formalem rationem malitiæ, sed etiam ad materiales actiones peccatorum putant pertinere permissionem, quatenus dicunt, hujusmodi actiones à Deo non fieri, sed permitti.

Quæ-

197. Quæres 3. Utrum actiones materiales peccatorum, prout hæcenus diximus, subiciantur Providentiæ divinæ? Affirmativè. Ita D. August. Origen. D. Chrysost. D. Damascen. D. Cyprian. D. Thom. D. Prosper. & alii, quos citat, & sequitur P. Ruiz 1. p. de Providentia d. 2. sect. 6. à n. 7. Probatur primò autoritate Sacre Paginæ, & Sanctor. Patrum, de quibus supra à num. 132. quæ quidem à fortiori hîc locum habent.

198. Probatur secundò, quia magis distat ratio formalis peccati à causalitate, & voluntate Dei, quam actio materialis ipsius peccati; liquidem Deus vult, & causat rationem communem entis, actionis, volitionis, & alia prædicata, quæ non sunt rationi contraria, cum tamen voluntas Dei, aut ejus causalitas verari non possit circa formalem rationem peccati; sed illa major distantia non obstat, quominus ratio formalis peccati cadat sub Providentiam divinam, ut supra diximus; ergo neque sic à fortiori obstat ista minor distantia actionis materialis peccati, ut etiam sic cadat sub Providentiam divinam.

199. Probatur tertio, quia quidquid non sit casu, aut fortunâ, gubernatur Providentiâ; sed actiones materiales peccati non ita fiunt; liquidem non fiunt præter Scientiam, & intentionem Dei cognoscentis, & providentis; ergo subiciuntur ejus Providentiæ.

200. Quæres 4. Utrum actiones materiales peccatorum sint à Deo provisæ? Affirmativè. Probatur, quia Deus in actionibus materialibus peccatorum exercet aliquid Providentiæ causalitatis, & voluntatis, quod non exercet circa rationem formalem peccatorum; sed hæc potest dici à Deo provisâ, ut diximus; ergo & illæ.

201. Quæres 5. Utrum magis repugnet Providentiæ divinæ physicè prædeterminare ad actiones materiales peccatorum, quam physicè prædeterminare ad actiones bonas? Affirmativè. Probatur, quia ad has solum repugnat titulo libertatis; ad illas autem & titulo libertatis, & horrore malitiæ; ergo &c.

SECTIO XI.

Utrum, & quomodo permissio peccati cadat sub Providentiam Dei?

202. **D**IFFICULTAS 1. Utrum permissio peccati cadat sub divinam Providentiam? Affirmativè. Probatur, quia, ut supra diximus, peccata & formaliter, & materialiter sumpta cadunt sub Providentiam divinam; ergo à fortiori eorum permissio.

203. **D**IFFICULTAS 2. Utrum Deus voluerit permittere peccatum ex intentione bonorum, quæ occasione peccati poterant evenire? Affirmativè. Probatur primò ex Scriptura Gen. 45. Non vestro consilio, sed Dei voluntate hîc missus sum; ergo Deus Josephi venditionem permisit ex intentione colligendi bona illius, & suorum fratrum. Et 2. Reg. 24. Addidit furor Domini irasci contra Israel, commovitq. David in eis dicentem: Vade numera Israel; sed ira Dei est voluntas puniendi; ergo ex hac intentione permisit Deus illud peccatum. Et Rom. 9. Sustinuit in multa patientia vasa iræ, ut ostenderet divitiis gratia sua in vasa misericordiæ; ergo per-

Tom. 1.

misit Deus inimicitiam Judæorum ex intentione vocandi gentes.

204. Probatur secundò, quia concedendus est Deo modus volendi convenientior suæ Sapientiæ, Bonitati, & Potentiæ; sed talis est velle permissionem peccatorum ob altiora bona; minus enim conveniens foret eisdem Attributis, velle permissionem ex illa tantum ratione, quia non tenetur impedire peccata; ergo &c. Confirmatur, quia nisi permissio peccati procederet ex intentione consequendi finem prædestinationis, non esset ejus effectus; sed est prædestinationis effectus, ut infra dicemus; ergo &c.

205. Dices cum P. Vasq. hic q. 22. art. 2. in comment. Pœnitentia, Martyrium, & similia bona, quæ Deus colligit occasione peccati, non amantur voluntate antecedente, sed consequente ipsum peccatum prævisum; ergo Deus non vult permissionem ipsius peccati ex intentione talium bonorum. Respondeo licet Deus sic amet pœnitentiam, Martyrium, & similia, non tamen ad eam volitionem supponi prævisionem peccati ut absolute futuri, sed conditionaliter, quod foret, positis talibus circumstantiis, ideoque posse intentionem efficacem talium bonorum esse rationem motivam ad permittenda talia peccata. Addo multa bona provenire per Providentiam Dei ex occasione peccatorum, quæ tamen non sunt volita voluntate consequente, cum eorum bonitas non necessariò supponat peccata, cujusmodi sunt Incarnatio, si volita fuit occasione peccati; ferventior Dei amor, & profundior humilitas, aliæque bona, quæ Deus sæpè colligit occasione peccati.

206. **D**IFFICULTAS 3. Utrum ex peccatorum permissione colligatur major Mundi perfectio, sitque Mundus perfectior occasione peccatorum? Affirmativè. Ita D. Thom. 1. p. q. 22. art. 2. ad 2. & infra q. 48. art. 2. ad 3. & lib. 3. contr. gent. cap. 71. Alexand. 1. p. q. 38. memb. 4. Albert. 1. p. q. 27. de malo memb. 5. ad 1. Richard. in 1. dist. 46. a. 1. q. 6. D. Bonav. ibid. & alii, quos citat, & sequitur P. Ruiz 1. p. d. 2. de Provid. sect. 4. n. 1. Probatur primò autoritate Scripturæ Ecclesiast. 3. Didici, ait, quod omnia opera, quæ fecit Deus, perseverent in perpetuum; non possumus eis quidquam addere, vel auferre, quæ fecit Deus, ut timeatur: nempe veneratione, admiratione, & reverentiâ divinæ Sapientiæ, Bonitatis, & Potentiæ, ne quis audeat non solum reprehendere, sed neque minus perfectum putare.

207. Probatur secundò ex Sanctis Patribus D. Aug. lib. de quant. Anim. cap. 33. Dei justitiâ factum est, inquit, ut non modo sint omnia, sed etiam sic sint, ut omnino melius esse non possint. Et in Enchirid. cap. 27. Melius, ait, judicavit de malis bona facere, quam mala nulla esse permittere. Et Hugo Victor. lib. 1. de Sacram. fidei p. 4. cap. 23. Et diximus, ait, quod majus bonum est esse bonum ex malo, & bono, quam ex solo bono. Permitti itaq. mala debuerunt, ut essent, quoniam, ut essent, id bonum erat, ex quibus bonum futurum erat. Et D. Ansel. in Elucidar. col. 4. ubi de malis Angelis: Cum Deus præficeret, ait, eos tales futuros, quare creavit eos? Propter ornatum sui operis; ergo &c.

208. Probatur secundò rationibus: Prima, quia Deus de facto semper eligit, & facit opus, quod est simpliciter optimum respectu totius Universi; sed elegit de facto Universum, in quo permitterentur peccata, ut eorum occasione colligerentur majora bona ab ipso Deo; ergo hoc Universum prout sic est optimum, consequenterque perfectius, quam foret, si Deus nulla peccata permitteret.

Y 2

Confi-